

Rättelse/komplettering

Dom, 2022-10-21

Rättelse, 2022-10-21

Beslut av: rådmannen Anders Lillienau

HUR MAN ÖVERKLAGAR (sid. 22 i domen)

Tiden för överklagande av domen ändras till senast den 11 november 2022.

PARTER**Klagande**

1. Nacka Miljövårdsråd
c/o Jan Åman
Plommongatan 9
138 31 Älta

2. Naturskyddsföreningen Nacka
Lagavägen 15
128 43 Bagarmossen

3. Ann Rial Westin
Birkavägen 12
131 56 Nacka

4. Arvid Ugglå
Birkavägen 12
131 56 Nacka

Motparter

1. Nacka kommun
131 81 Nacka

2. NackaMark Exploatering Kommanditbolag
c/o Skanska Mark och Exploatering
112 74 Stockholm

Ombud: Advokaterna Tove Andersson och Axel Berg
Setterwalls Advokatbyrå i Malmö AB
Box 4501
203 20 Malmö

3. Trafikverket
781 89 Borlänge

ÖVERKLAGAT BESLUT

Nacka kommuns beslut den 21 februari 2022 i ärende nr KFKS 2016/97-214, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Detaljplan för del av Ryssbergen, del av fastigheten Sicklaön 13:3, Sicklaön 134:21
i Nacka kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena.

BAKGRUND

Nacka kommun, genom kommunfullmäktige, beslutade den 21 februari 2022 att anta detaljplan för del av Ryssbergen, del av Sicklaön 13:3 och del av 134:21, på västra Sicklaön.

YRKANDEN M.M.

Naturskyddsföreningen i Nacka, Nacka Miljövårdsråd, Ann Rial Westin och Arvid Uggla har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva kommunens beslut att anta detaljplanen.

Nacka kommun och NackaMark Exploatering Kommanditbolag (NackaMark) har motsatt sig att antagandebeslutet upphävs. **Trafikverket** har getts tillfälle att yttra sig över överklagandena, men har inte avhört.

UTVECKLING AV TALAN

Parterna har till stöd för sin talan anfört bl.a. följande.

Naturskyddsföreningen

Detaljplanen inklusive miljökonsekvensbeskrivningen lever inte upp till plan- och bygglagens och miljöbalkens krav och bör underkännas.

Ryssbergen har av Skogsstyrelsen beskrivits som ”ett Tyresta Nationalpark i miniatyr” och är ”Stockholms närmaste urskog” belägen bara 5 km fågelvägen från Sergels torg. Den har i flera inventeringar konstaterats ha mycket höga naturvärden med en stor mängd rödlistade och fridlysta arter. Under 2008 genomfördes på uppdrag av Nacka kommun en inventering av naturvärdesträd i Ryssbergen. I inventeringen beskrivs ett stort antal naturvärdesträd och ett stort antal rödlistade arter och andra naturvärdesarter i området.

Under 2017 tog Nacka kommun fram en ny översiktsplan där området för Ryssbergens detaljplan nu redovisas som bebyggelseområde och att resten av Ryssbergen ska bli naturreservat. Enligt tidigare översiktsplan redovisades hela naturområdet Ryssbergen som naturområde.

Under 2016–2017 gjordes en naturvärdesinventering enligt SIS-standard, Naturvärdesinventering och insektsinventering i Ryssbergen. Inventeringen gjordes inför arbetet med naturreservatet. I juni 2018 brann delar av Ryssbergen och en kompletterande insektsinventering i brandområdet gjordes 2019. Naturvärdesinventeringen visade på mycket höga naturvärden och det bedömdes att större delen av Ryssbergen har högt och högsta naturvärde. 2018 beslutade Nacka kommun om start-PM för detaljplan Östra Vikdalen som också tar naturmark i Ryssbergen i anspråk. Denna detaljplan måste också tas i beaktande när man diskuterar detaljplanen för Ryssbergen och hur den totala påverkan blir för Ryssbergens natur och miljö.

Ryssbergen är ett mycket varierat och vackert naturområde som består av en blandning av mycket gammal hållmarkstallskog, ädellövskog och blandskog. Efter en brand 2018 finns även ett brandområde med sällsynta brandgynnade arter. Exempelvis har den mycket sällsynta och starkt hotade ragghorniga kamklobaggen en av sina få förekomster i landet i Ryssbergen. Stora delar av det planerade exploateringsområdet har konstaterats ha högt eller högsta naturvärde, naturvärdesklass 1 eller 2.

Det har observerats 31 naturvårdsintressanta arter i exploateringsområdet. Av dessa är 11 rödlistade. Flertalet naturvårdsarter är knutna till gammal tall (tallticka, grovticka, vintertagging, motaggsvamp, blomkålssvamp) eller död ved av tall (spillkråka, åttafläckig praktbagge, flagellkvastmossa), men några är beroende av lövträd och död ved av lövträd exempelvis ekticka, jättesvampmal och aspvedgnagare.

Skogsmarken inom planområdet har högt bevarandevärde enligt naturvärdesinventering enligt SIS-standard. Stora delar av planområdet klassas dessutom som

Natura 2000-naturtypen västlig taiga, vilken är en hotad och därmed särskilt skyddsvärd naturtyp enligt EU:s habitatnätverk Natura 2000.

Enligt en inventering i planområdet 2015 inför detaljplanearbetet, Naturinventering med fokus på värdefulla träd, tillhörande del av detaljplan på Ryssbergen, Nacka kommun, identifierades totalt 237 värdeelement inom planområdet. Värdeelementen som identifierades var främst tallar i form av grov liggande död ved, gamla grova träd eller grov stående död ved. Även block, lodytor och småvatten identifierades inom planområdet. Mängden död ved har dessutom ökat markant i och med branden i juni 2018 som bl.a. påverkade de västra delarna av planområdet. I de inventeringar som gjordes 2016–2017 dras slutsatsen att hela skogsområdet Ryssbergen bör betraktas som en värdekärna med högt bevarandevärde på grund av det generellt mycket höga naturvärdet, kontinuitet, orördhet, det stora antalet naturvårds- och rödlistade arter och den stora sammanhängande arealen som förstärker naturvärdena. Hela inventeringsområdet bedöms vara ett landskapsobjekt för arealkrävande arter och bör skyddas i sin helhet.

I inventering som gjordes gällande brandinsekter konstateras att insektspopulationerna i Ryssbergen är känsliga för förändringar eftersom det ligger relativt isolerat i landskapet. Det isolerade läget i kombination med den begränsade arealen gör Ryssbergen mycket känsligt för påverkan från ett flertal faktorer, exempelvis från kanteffekter eller från antropogena störningar som buller och ljusföroreningar. Detta resonemang gäller i lika hög grad för mossor, lavar och svampar.

Nacka Miljövårdsråd

Detaljplanen har flera brister. Nacka Miljövårdsråd anser att planen bryter mot 1 kap. 1 § miljöbalken om att skydda värdefulla natur- och kulturmiljöer och att bevara biologisk mångfald. Detaljplanen bryter mot 3 kap. 1 § miljöbalken om att

använda mark till det den är bäst lämpad för samt mot 3 kap. 3 § miljöbalken om att skydda ekologiskt särskild känsliga områden.

Vidare bryter detaljplanen mot 2 kap. 2 § PBL om att områden ska användas för de ändamål de är bäst lämpade för.

Den miljökonsekvensbeskrivning som tagits fram är ofullständig, bl.a. har dagvattnet inte behandlats. Därför bör miljökonsekvensbeskrivningen inte godkännas.

Utställningsförslaget ställdes, till skillnad mot samrådsförslaget, bara ut i Nacka stadshus, inte i något bibliotek, vilket har försvårat allmänhetens möjlighet att ta del av förslaget. Praxis i Nacka är att detaljplaner även ställs ut i biblioteket i Nacka Forum samt i biblioteket närmast berört planområde.

Planen medför stor negativ påverkan på rekreationsvärden, landskapsbild och riksintresset Kust och skärgård. Planen innebär en förlust av viktiga ekosystemtjänster. Planförslaget får som konsekvens att en värdekärna i den gröna infrastrukturen försvinner och kvar blir en närskog. Planen är inte genomförbar enligt EU:s vattendirektiv då flera vattenförekomster påverkas negativt. Planen strider mot flera nationella och kommunala miljömål. Den värdefullaste skogsmarken i Ryssbergen exploateras.

Planen strider mot idéerna i detaljplaneprogrammet för centrala Nacka.

Det behövs bättre fokus på gång- och cykelvägar.

Arvid Ugglå

Ryssbergen i sin helhet bör avsättas som naturreservat på grund av områdets skyddsvärda natur och betydelse för friluftsliv och rekreation för boende i Nacka.

Ann Rial Westin

Hon är bosatt i Birkaområdet, ca 200 meter från Ryssbergens naturskog. Ryssbergen ska avsättas som naturreservat till gagn för framtida generationer. Skogen är av unikt slag i Europa och utgör ett gemensamt naturarv för alla medborgare. I kölvattnet på bebyggelsen planeras en kraftigt breddad och hårt trafikerad genomfartsled genom Birkaområdet. Birkaområdet, med tidstypisk bebyggelse från slutet av 1800-talet och början av 1900-talet, listas av Svensk Byggnadsvårdsförening som kulturarv i fara.

Nacka kommun

Förenlighet med översiktsplan och andra övergripande planeringsdokument

Detaljplan för del av Ryssbergen är en del av framväxande Centrala Nacka som en del av Nacka stad på Västra Sicklaön. Detaljplanen syftar till att möjliggöra bostäder, verksamheter och förskola i enlighet med planprogrammet för Centrala Nacka. Detaljplanen skapar förutsättningar för en framtida möjlig sammankoppling av gatustrukturen i enlighet med planprogrammet.

Detaljplanen är förenlig med Nacka kommuns tidigare översiktsplan från 2012 som anger en planeringsinriktning som innebär möjlighet till viss bebyggelse medan större delen av området planeras bli naturreservat. I övergripande strukturplan för Västra Sicklaön antagen 2014 är delen av Ryssbergen närmast Värmdöleden betecknat som ett nytt bebyggelseområde men det anges att avgränsningen för detta ska utredas i samband med bildandet av naturreservatet. Därutöver är detaljplanen förenlig med detaljplaneprogram för Centrala Nacka antaget april 2015 där delar av Ryssbergens naturområde pekas ut som lämpligt för ny bebyggelse i samband med bildande av naturreservat. I startpromemoria för aktuellt projekt daterad 2016-02-04 anges att ”detaljplaneprogram för Centrala Nacka antogs av kommunstyrelsen i april 2015. Programmet är vägledande för stadsdelens framtida utveckling. Pro-

grammet ligger i linje med översiktsplanen”. Vid antagandebeslutet av detaljplane-programmet delegerades starten av de ingående stadsbyggnadsprojekten till planchefen och exploateringschefen. Aktuell detaljplan överensstämmer även med Nacka kommuns nuvarande översiktsplan antagen i maj 2018 som visar att området för detaljplanen är angivet för tät stadsbebyggelse.

Kommunen har i enlighet med övergripande planering beslutat om att bilda naturreservat för del av Ryssbergen 2022-02-21.

Underlag och utredningar

Samordnat med planprocessen har det pågått en process för att bilda naturreservat för delar av Ryssbergen som ligger i direkt anslutning till detaljplaneområdet. En utgångspunkt har varit att pröva bebyggelse i de delar av Ryssbergen som ligger närmast Värmdöleden och samtidigt långsiktigt skydda ett sammanhängande naturområde innanför som är mindre påverkat av bl.a. buller. Kommunen anser att området för detaljplanen är nogga utrett vad gäller såväl naturvärden som övriga aspekter och att dessa har beaktats vid planläggning. Kommunen bedömer att ett tillräckligt beslutsunderlag har tagits fram och att planhandlingar med miljökonsekvensbeskrivning på ett tydligt sätt beskriver förslaget och dess konsekvenser, inklusive de kumulativa effekterna. De synpunkter som samrådande myndigheter har haft på utredningarna har åtgärdats under processen.

Miljökonsekvensbeskrivning

Baserat på rekommendationerna i länsstyrelsens samrådsyttrande och i skriftligt avgränsningssamråd som hölls med länsstyrelsen oktober-november 2018 har en miljökonsekvensbeskrivning upprättats. I miljökonsekvensbeskrivningen har konsekvenserna som bedömts riskera att vara betydande; naturmiljö, landskapsbild, kulturmiljö, risk, säkerhet och kommunikationer beskrivits. Kommunen bedömer att en lämplig avgränsning har gjorts och ser inte att något förändrats under processen som föranleder en annan bedömning. Utöver miljökonsekvensbeskrivningen

beskrivs övriga miljöaspekter i dokumentet "miljöredovisning" samt i planbeskrivning som upprättats av kommunen.

Lokaliseringsprövningen sker framför allt inom den översiktliga planeringen. Kommunen anser att redovisningen av rimliga alternativ i miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i tillämplig lagstiftning.

Den övervägda placeringen längre västerut i Ryssbergen var en följd av att länsstyrelsen i sitt samrådsyttrande angett att naturvärdena kunde vara något lägre västerut. Kommunen tittade därför på området västerut inom det som ska vara naturreservat.

Naturreservatsbildningen

En stor mängd inventeringar och utredningar har tagits fram som underlag för detaljplanen. Därutöver har vissa underlag till naturreservatsbildningen setts som relevanta för detaljplanen och därför bifogats som underlag till detaljplanen eller inarbetats i planförslaget.

Påverkan utanför planområdet

Synpunkter som berör angränsande stadsbyggnadsprojekt hanteras inom respektive projekt. Eventuella förändringar av byggnader och ombyggnationer av vägar med mera i angränsande områden som Birkaområdet, söder om aktuellt område, regleras inte inom aktuell detaljplan för del av Ryssbergen. Detaljplanen möjliggör att man i framtiden kan koppla samman Birkavägen med gatan inom aktuell detaljplan för att säkra och trygga gång- och cykeltrafik, framkomlighet för kollektivtrafikens bussar och fordonstrafik och på så vis länka samman befintliga bebyggelseområden med nya som utgör en del av den framväxande stadsdelen.

Att bygga ut Birkavägen för allmän fordonstrafik ser inte kommunen som möjligt förrän i samband med planläggning av Birkaområdet och/eller Järlahöjden. Till dess

avses trafiken som detaljplanen för Ryssbergen alstrar vända inom planområdet varför detaljplanen är utformad och upprättad så att bostäder och verksamheter kan angöras enbart från öster via Kvarnholmens trafikplats.

NackaMark

Vad miljökonsekvensbeskrivningen vid betydande miljöpåverkan ska innehålla framgår av 4 kap. 34 § PBL. Det finns inget hinder att låta miljökonsekvensbeskrivningen vara en del av planbeskrivningen. I planbeskrivningen, s. 61 f., redovisas miljökonsekvenser utöver dem som anges i miljökonsekvensbeskrivningen. Att ett visst avsnitt inte finns med i miljökonsekvensbeskrivningen betyder inte att underlaget är ofullständigt. Frågan om dagvatten behandlas t.ex. både i miljökonsekvensbeskrivningen och i planbeskrivningen och frågan har också säkerställts i exploateringsavtalet § 4.6.

I översiktsplanen pekas området ut som tät stadsbebyggelse, det finns även andra områden som pekas ut.

Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår att områden längre västerut har beaktats men förkastats. Rimliga alternativa lokaliseringar kan också avse annan utformning och det finns redovisat i miljökonsekvensbeskrivningen liksom redovisning av nollalternativ. Redovisningen är tillräcklig för att uppfylla kraven på alternativ. Lokaliseringen lite längre västerut är att anse som en redovisning av alternativ lokalisering som har övervägts men förkastats. Vad som ska redovisas som alternativa lokaliseringar är rimliga alternativ i ljuset av planens syfte. Därför har kommunen fokuserat på olika utformningsalternativ vilket också är en alternativ hantering. Olika utformningsalternativ har alltså prövats vid samråd och granskning och dessa alternativ har redovisats i miljökonsekvensbeskrivningen.

Planprogrammet för centrala Nacka är från 2015. Där har kommunen pekat ut områden för tät stadsbebyggelse och också vilka grönområden som behövs. Vid den tidpunkten gällde en översiktsplan från 2012. Då var Ryssbergen utpekade som

naturområde men inte reservationslöst eftersom man redan där förklarade att eventuell bebyggelse norr om Värmdöleden var möjlig.

HANDLÄGGNINGEN I MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Mark- och miljödomstolen har i ett beslut den 11 maj 2022 avvisat överklaganden av antagandebeslutet från Björn Anjou, Madeleine Anjou, Annika Drougge, Lars Egnell, Marianne Egnell, Maria Fernstedt, Elisabeth Karlsson, Christer Moreau, Ann Sundberg, Irene Svedérus och Madeleine Wrang. I samma beslut avvisades den av Annika Drougge förda talan för Ryssberget i egenskap av ett eget rätts- subjekt. Avvisningsbeslutet har fått laga kraft.

Mark- och miljödomstolen har hållit sammanträde i målet den 27 september 2022. Naturskyddsföreningen, Nacka Miljövårdsråd, Nacka kommun, NackaMark och Ann Rial Westin deltog i sammanträdet. Vid sammanträdet avslog domstolen Naturskyddsföreningens och Nacka Miljövårdsråds yrkanden om att domstolen ska hålla syn i målet.

DOMSKÄL

Naturskyddsföreningen i Nacka och Nacka Miljövårdsråd kallas i det följande gemensamt ”föreningarna”.

Prövning av kommunala detaljplaner

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten (se 1 kap. 2 § plan- och bygglagen [2010:900], PBL). Det är alltså kommunen som, inom vida ramar, avgör hur bebyggelsemiljön ska utformas i kommunen.

Den myndighet som prövar ett överklagande av ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan ska endast pröva om det överklagade beslutet strider mot någon

rättsregel på det sätt som klaganden har angett eller som framgår av omständigheterna (se 13 kap. 17 § PBL). Om myndigheten vid prövningen finner att beslutet strider mot en rättsregel ska beslutet upphävas i sin helhet. Annars ska beslutet fastställas i sin helhet. Delvis upphävande eller ändringar av beslutet får endast göras om kommunen har medgett det eller om det är fråga om ändringar av ringa betydelse.

Domstolens prövning stannar i många fall vid en bedömning av om beslutet att anta en detaljplan ligger inom ramen för det handlingsutrymme som reglerna i PBL ger kommunen. Hänsyn ska tas till både allmänna och enskilda intressen (2 kap. 1 § PBL). Planläggning ska syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning. Bestämmelserna om hushållning med mark- och vattenområden i 3 kap. och 4 kap. 1–8 §§ miljöbalken ska tillämpas (2 kap. 2 § PBL). Planläggning enligt denna lag ska med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden främja bl.a. en från social synpunkt god livsmiljö som är tillgänglig och användbar för alla samhällsgrupper, en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt samt bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet (2 kap. 3 § PBL). Vid planläggning får mark tas i anspråk för att bebyggas endast om marken från allmän synpunkt är lämplig för ändamålet (2 kap. 4 § PBL).

Vidare ska vid planläggning bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan (2 kap. 6 § PBL). Planläggning av markområden samt lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk får inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket kan medföra en sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt (2 kap. 9 § PBL).

De avvägningar som kommunen har gjort mellan olika samhällsintressen blir, om kommunen har hållit sig inom sitt handlingsutrymme, inte föremål för överprövning (se Mark- och miljööverdomstolens avgörande MÖD 2013:47 och jfr MÖD 2014:12).

Formella brister i samband med planarbetet

Föreningarna har ansett att kommunen inte har uppfyllt kraven i PBL om att planeringsunderlag som har betydelse ska redovisas under planarbetet. De har anfört att en förstudie om tillgänglighet inte fanns med i granskningen och att naturvärdesinventeringen i granskningsskedet saknade de viktiga slutsatserna om att hela Ryssbergen bör bevaras, vilket fanns med i Callunas naturvärdesinventering 2016-17.

Under ett samråd om ett planförslag ska kommunen enligt 5 kap. 13 § PBL redovisa förslaget, skälen för förslaget, det planeringsunderlag som har betydelse och hur kommunen avser att handlägga förslaget. Kommunen får låta bli att redovisa skälen för planförslaget och planeringsunderlaget om det är uppenbart obehövligt. Av 5 kap. 19 § PBL framgår att planunderlaget ska finnas tillgängligt under granskningen. Domstolen konstaterar att det i den planbeskrivning som funnits tillgänglig under granskningstiden finns ett avsnitt som behandlar frågan om tillgänglighet till naturreservat. Det har inte framkommit att någon förstudie om tillgänglighet har varit tillgänglig. Även om ett sådant dokument har tagits fram under planarbetet kan underlåtenheten att tillhandahålla det, mot bakgrund av den information som ändå funnits tillgänglig, inte anses vara ett sådant fel som utgör skäl att upphäva antagandebeslutet. Med hänsyn till det omfattande underlag om Ryssbergens naturvärden som tagits fram och funnits tillgängligt görs samma bedömning i fråga om föreningarnas påstående att viktiga slutsatser saknats i inventeringsunderlaget under granskningen.

Föreningarna har invänt mot att förslaget till detaljplan enbart har varit utställt i Nacka stadshus men inte något bibliotek, som varit brukligt i kommunen.

Kommunen har förklarat att utställningens omfattning berott på de begränsningar som gällde under pandemin.

Mark- och miljödomstolen bedömer att det har varit tillräckligt att ställa ut planförslaget i Nacka stadshus och samtidigt hålla det tillgängligt på kommunens webbplats. Det har i detta avseende inte förekommit något fel enligt PBL som utgör skäl att upphäva beslutet att anta detaljplanen (5 kap. 21 § PBL).

Miljöbedömning

Föreningarna har invänt att den miljökonsekvensbeskrivning som hör till detaljplanen inte uppfyller de krav som följer av 6 kap. miljöbalken när det gäller redovisning av alternativ till den bebyggelse som föreslås i planen. Kommunen har anfört att en lämplig avgränsning har gjorts i miljökonsekvensbeskrivningen, att lokaliseringsprövningen sker framför allt inom den översiktliga planeringen och att redovisningen av rimliga alternativ uppfyller kraven i tillämplig lagstiftning.

I planbeskrivningen anges att detaljplanens syfte är att möjliggöra bostäder, verksamheter och förskola i enlighet med planprogrammet för Centrala Nacka och att möjliggöra en ny gatustruktur. Domstolen uppfattar inte att detaljplanens syfte är kopplat till bildande av ett naturreservat och möjligheten att nyttja Ryssbergen för rekreation.

I detaljplanen hänvisas till att det planeras för 6 000 bostäder och 7 000 arbetsplatser i Centrala Nacka och att kommunen behöver undersöka lämpligheten av bostäder på samtliga platser som tas upp i planprogrammet för Centrala Nacka och i strukturplanen för Nacka stad. Det anges att områden i dessa planer därför inte utgör alternativa lokaliseringar till varandra.

Domstolen bedömer inledningsvis att kommunen har haft möjlighet att begränsa det område som undersökts för lokalisering av bostäder och verksamheter till Centrala Nacka (Mark- och miljööverdomstolens dom den 3 juli 2018 i mål P 6312-17).

Kommunen har uppgett att miljökonsekvensbeskrivningen har baserats på rekommendationer i länsstyrelsens samrådsyttrande och i skriftligt avgränsningssamråd. I samrådsredogörelsen, daterad den 19 november 2020, anges att länsstyrelsen har lämnat bl.a. följande synpunkter. Med hänsyn till att det finns områden med lägre naturvärden framför allt väster om planområdet anser länsstyrelsen att kommunen i dagsläget inte tillräckligt har visat att det aktuella planområdet t.ex. skulle kunnat läggas väster om föreslaget område. Calluna rekommenderar att hela inventeringsområdet, som delvis omfattar aktuellt planområde, bör skyddas i sin helhet med hänvisning till områdets höga naturvärden samt att områden med påtagliga naturvärden kan komma att utvecklas till höga naturvärden i framtiden om de får lämnas orörda. Om den brand som drabbade delar av Nacka i juni 2018 omfattar delar av planområdet har detta bidragit till ett ökat naturvärde. Kommunen kan med fördel beskriva detta om delar av planområdet berörs. Länsstyrelsen anser med hänsyn till ovanstående att större delen av planområdet sett till sina höga naturvärden bör ingå i det framtida naturreservatet Ryssbergen.

På s. 27 i miljökonsekvensbeskrivningen anges att möjligheten att placera detaljplaneområdet Ryssbergen längre västerut i syfte att spara natur har övervägts, men att avstånd till kommunikationer såsom Nacka Forum och planerade busshållplatser då blir för långt. Det anges vidare att Ryssbergen kommer att kopplas ihop med Järlahöjden via en viadukt, och när Järlahöjden är klar kommer det att finnas bostäder, kontor, idrott och en skola direkt söder om väg 222, vilka nås från Ryssbergen via ett par befintliga passager under väg 222.

Kommunen har uppgett att det i miljökonsekvensbeskrivningen har redovisats alternativ utformning av bebyggelsen. Domstolen konstaterar att det finns en sådan redovisning i den miljökonsekvensbeskrivning som var tillgänglig under granskningstiden och att vissa anpassningar av bebyggelsen också har gjorts i den antagna detaljplanen.

Domstolen bedömer att det har lämnats en godtagbar redovisning av rimliga alternativ med hänsyn till planens syfte och geografiska räckvidd enligt 6 kap. 11 § 2

miljöbalken. Bedömningen grundas på att kommunen i planprogrammet för centrala Nacka har redovisat ett flertal områden som är möjliga för bostäder och verksamheter och att kommunen under arbetet med detaljplanen för Ryssbergen har övervägt dels en alternativ utformning av bebyggelse, dels en lokalisering längre västerut. Kommunen har också kortfattat redovisat varför en lokalisering längre västerut har valts bort. Att kommunen utgått från att alla alternativa lokaliseringar i planprogrammet behövs för bostäder eller annat ändamål står enligt domstolens mening inte i strid med regleringen om strategiska miljöbedömningar i 6 kap. miljöbalken. Domstolen noterar i det sammanhanget att varken 6 kap. 11 och 12 §§ miljöbalken eller gällande praxis synes kräva att en utförlig och likvärdig jämförelse görs mellan den valda lokaliseringen och en alternativ lokalisering såvitt avser påverkan på de höga naturvärdena. Miljökonsekvensbeskrivningen innehåller uppgifter om det s.k. nollalternativet och miljöförhållandena i planområdet, en redovisning av planens miljöeffekter, uppgifter om de åtgärder som planeras för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa betydande negativa miljöeffekter samt en sammanfattning av de överväganden som har gjorts och skälen för gjorda val av olika alternativ enligt 6 kap. 11 § 3–6 miljöbalken.

Sammanfattningsvis bedömer domstolen att kommunen har uppfyllt de krav som följer av reglerna om strategisk miljöbedömning i 6 kap. miljöbalken.

Lämplig markanvändning och riksintressen

Föreningarna har ansett att detaljplanen innebär en skada på riksintresset för kulturmiljövården och att den ger en negativ påverkan på riksintresset för kust och skärgård med hänvisning till skärgårdskaraktären, de obebyggda bergssluttningarna och den otillgängliga karaktären på farledens södra sida.

Under avgränsningssamrådet för miljökonsekvensbeskrivningen bedömdes ett antal miljöaspekter kunna bli betydande, däribland landskapsbilden och kulturmiljön. Ryssbergen utgör ett riksintresse för kulturmiljövården, Stockholms farled och

inlopp, enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Området ingår även i riksintresset kust och skärgård enligt 4 kap. 2 § miljöbalken.

Enligt Riksantikvarieämbetets motivering är Stockholms farled och inlopp riksintressant eftersom det utgör en ”Farledsmiljö utmed inloppet till Stockholm via Vaxholm, som visar skärgårdens betydelse för huvudstadens sjöfart, livsmedelsförsörjning och rekreativliv, som speglar levnadsbetingelserna för innerskärgårdens befolkning och dess behov av färdstråk till staden alltsedan medeltiden, och som berättar om Stockholms utbyggnad och försvarsansträngningar tillhörande samhällsbildningar...”. Riksantikvarieämbetet har därutöver beskrivit vad som ger uttryck för riksintresset. Ryssbergen bedöms med sina skogbeklädda branter ner mot vattnet vara ett uttryck för riksintresset genom sin karaktär av sprickdalsbetonad skärgårdsterräng som speglar skärgårdsbefolkningens levnadsbetingelser och förutsättningarna för odling och bebyggelse.

Stockholms läns kust- och skärgårdsområde är i sin helhet av riksintresse som ett av de mest värdefulla landskapen i landet med särskilt stora natur- och kulturvärden och betydelse för friluftsliv och turism. Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden. Turismens och friluftslivets intressen ska särskilt beaktas vid bedömningen av förändringar.

Kommunen har i sitt arbete med detaljplanen analyserat förslaget inverkan på landskapsbilden genom fotomontage från farleden. Det har då kunnat konstateras att den bebyggelse som planförslaget byggrätt medger i viss mån skulle komma att synas.

Domstolen bedömer dock att landskapets karaktär som bevuxet sprickdalslandskap med stora höjdskillnader kommer att bestå. Bebyggelsen är koncentrerad till den södra delen av Ryssbergen där den inte blir lika synlig från Saltsjön. Av fotomontagen framgår att husen inte kommer att dominera synintrycket. Länsstyrelsen som har ett särskilt ansvar i planprocessen att tillse att riksintressen inte tar skada av

bebyggelseförslag, har beslutat att inte överpröva detaljplanen. Domstolen bedömer därför att den byggrätt detaljplanen ger inte påverkar riksintressena på ett sådant sätt att en påtaglig skada uppstår. Domstolen godtar vidare kommunens bedömning att den föreslagna användningen av markområdet är lämplig med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Förslaget strider således inte mot regleringen i 2 kap. 2 § PBL och skäl saknas därför att upphäva detaljplanen på denna grund.

Påverkan på Ryssbergens naturvärden och skyddsvärda arter

Föreningarna har argumenterat för att detaljplanen ska upphävas på grund av den planerade bebyggelsens negativa påverkan på de dokumenterade mycket höga naturvärdena i planområdet och dess betydelse även i ett vidare perspektiv.

Föreningarna har framhållit resultaten och slutsatserna i naturvärdesinventeringar och att det i planområdet finns gammal skog med mycket höga värden, att det finns arter som omfattas av skydd enligt artskyddsförordningen, att området har betydelse för ekosystemtjänster och att det finns en våtmark som bör skyddas.

Länsstyrelsen har den 5 november 2021 fattat beslut om genomförandet av detaljplanen Ryssbergens förenlighet med artskyddsförordningen. I beslutet har Nacka kommun, med stöd av 12 kap. 6 § miljöbalken, förelagts att vidta flera försiktighetsåtgärder i samband med genomförande av den aktuella detaljplanen. Beslutet omfattar sammanlagt 19 punkter, vilka inkluderar krav på att meddela länsstyrelsen att åtgärder enligt ett flertal punkter har slutförts. I motiveringen till beslutet anförs att länsstyrelsen bedömer, genom att föreslagna skydds- och försiktighetsåtgärder vidtas enligt beslutet, att exploateringsföretaget inte kommer utlösa förbuden i artskyddsförordningen.

Domstolen anser att det genom överklagandena och övrigt underlag i målet inte har framkommit några omständigheter som utgör skäl att göra någon annan bedömning än den länsstyrelsen har gjort i beslutet den 5 november 2021. Vad föreningarna anfört om påverkan på naturvärdena i planområdet, gammelskogen, skyddade arter,

ekosystemtjänster och en våtmark utgör därmed inte skäl att upphäva antagandebeslutet.

Dagvatten

Föreningarna har invänt att dagvatten inte har behandlats i miljökonsekvensbeskrivningen. Kommunen har uppgett att åtgärder avseende dagvatten säkras i ett exploateringsavtal och att åtgärderna inte ökar belastningen på Järlasjön och Strömmen när detaljplanen genomförs.

Domstolen konstaterar att dagvatten har behandlats under planarbetet. Redan under samrådet fanns en utförlig dagvattenutredning (Ramböll) tillgänglig och frågan tas upp i både miljökonsekvensbeskrivningen och planbeskrivningen. I avsnittet om dagvattenhantering på s. 38–42 i planbeskrivningen redogörs för den planerade dagvattenhanteringen. Enligt domstolens mening har kommunen i tillräcklig omfattning redovisat att det finns förutsättningar att ta hand om dagvatten inom planområdet.

Miljö kvalitetsnormer

Länsstyrelsen har som regional planmyndighet en viktig roll under detaljplaneprocessen. Länsstyrelsen ska under samråds- och granskningskedena verka för att bl.a. miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken följs. Länsstyrelsen ska genom tillsyn överpröva och upphäva en kommuns beslut att anta en detaljplan om planen innebär att en miljö kvalitetsnorm inte följs. Länsstyrelsen har i detta fall inte ingripit mot detaljplanen. I planhandlingarna ingår en luftkvalitetsutredning från maj 2018 med spridningsberäkningar för halter av kvävedioxid och partiklar. I en PM med luftkvalitetsutredning från juli 2020 har en bedömning av luftföroreningshalter gjorts efter en förändrad utformning av bebyggelse och ny trafikprognos. Med stöd av de slutsatser och bedömningar som gjorts i den senare utredningen bedömer domstolen att det inte finns anledning anta att ett genomförande av detaljplanen skulle medverka till att en miljö kvalitetsnorm för luft överträds. Med

beaktande av vad detaljplanen och planbeskrivningen anger om omhändertagande av dagvatten bedöms planen inte heller komma i konflikt med bestämmelser om miljö kvalitetsnormer för vatten.

Ryssbergens rekreativsvärden m.m.

Föreningarna har ansett att detaljplanen medför stor negativ påverkan på rekreativsvärden i Ryssbergen. De har också lyft fram området betydelse som grönområde i Nacka och regionen.

Planläggning ska med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden främja bl.a. en från social synpunkt god livsmiljö som är tillgänglig och användbar för alla samhällsgrupper (2 kap. 3 § 2 PBL). Vid planläggning ska hänsyn tas till behovet av att det inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse finns parker och andra grönområden samt lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse (2 kap. 7 § 2 och 3 PBL).

Domstolen bedömer att detaljplanen visserligen innebär att ett område i Ryssbergen som är tillgängligt för rekreation får bebyggas och att en del av Ryssbergen därmed inte längre kommer att vara tillgängligt för allmänheten. Det står dock klart att en stor del av Ryssbergen även i fortsättningen kommer att vara tillgängligt för rekreation i form av det planerade naturreservatet. En förändring av det tillgängliga området för rekreation ligger inom det handlingsutrymme som kommunen har vid detaljplanläggning. Detaljplanen uppfyller i övrigt de ovan angivna kraven i 2 kap. 3 och 7 §§ PBL.

Påverkan utanför planområdet

Ann Rial Westin befarar att det i kölvattnet av planförslaget planeras en kraftigt breddad och hårt trafikerad genomfartsled genom Birkaområdet med risk för att områdets kulturvärden riskerar att skadas.

Domstolens prövningsram är begränsad till en bedömning av om beslutet om detaljplanen strider mot någon rättsregel. Eventuella förändringar av byggnader och vägar i närområdet, men utanför detaljplanens gräns, regleras inte i aktuell detaljplan. Den byggnation som möjliggörs med stöd av detaljplanen förutsätter inte en förändring av bebyggelsen eller vägnätet inom Birkaområdet. Domstolen bedömer därför att det inte finns skäl att upphäva detaljplanen på denna grund.

Övrigt

Föreningarna har invänt mot kommunens beskrivning av minskade bullernivåer genom den planerade bebyggelsen. Föreningarna har menat att kommunens resonemang om positiva effekter ger en felaktig bild av planförslaget och att detta i stället har negativa effekter totalt sett på den befintliga miljön i Ryssbergen.

I fråga om omgivningsbuller bedömer domstolen att planhandlingarna, med tillhörande trafikbullerutredning och angivna bullernivåer i plankartan, ger stöd för att planförslaget uppfyller kraven i PBL när det gäller möjligheterna att förebygga olägenhet för människors hälsa.

Det som anförts om bristfällig hantering av gång- och cykelvägar utgör inte heller skäl att upphäva planen.

Sammanfattning

Mark- och miljödomstolen bedömer att kommunen har handlagt planärendet på ett formellt riktigt sätt och hållit sig inom det handlingsutrymme som kommunen har vid detaljplaneläggning. Domstolen anser att det Ann Rial Westin och Arvid Ugglas har anförts om påverkan på Birkaområdets kulturvärden och på deras fastighet och bostadsmiljö, vid en avvägning mellan deras enskilda intressen och de intressen som planen syftar till att tillgodose, inte utgör skäl för att upphäva antagandebeslutet. Den miljöbedömning som genomförts, med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, bedöms uppfylla de krav som ställs på en strategisk miljöbedömning

enligt 6 kap. miljöbalken. Det som anförts av Naturskyddsföreningen i Nacka och Nacka Miljövårdsråd om påverkan på Ryssbergens höga naturvärden, rekreativvärden m.m. utgör inte skäl att upphäva detaljplanen. Det har inte heller i övrigt framkommit någon omständighet som utgör skäl att upphäva kommunens beslut. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 11 oktober 2022.

Anders Lillienau

Malin Danielsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Anders Lillienau och tekniska rådet Malin Danielsson.

511

NACKA TINGSRÄTT

Ink. 2022-03-23

21 februari 2022

39 (87)

Akt. 2053-22
Aktbil. 15SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
KommunfullmäktigeNACKA TINGSRÄTT
Avdelning 3INKOM: 2022-03-25
MÅLNR: P 2053-22
AKTBIL: 15

§ 81

KFKS 2017/580

Detaljplan för del av Ryssbergen, del av Sicklaön 13:3 och del av 134:21, på västra Sicklaön

Antagande

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta detaljplanen för del av Ryssbergen, del av Sicklaön 13:3 och del av 134:21, på västra Sicklaön.

Ärendet

Ett förslag till detaljplan för del av Ryssbergen har tillstyrkts av miljö- och stadsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen.

Planområdet omfattar 5,6 hektar och är beläget i den västra delen av Centrala Nacka. Detaljplanens syfte är att möjliggöra för 400-600 bostäder i sex till tio våningar, en större verksamhetsbyggnad och en förskola om fyra avdelningar inom mark som idag utgörs av skogsmark. Detaljplanen syftar även till att möjliggöra en ny gatustruktur, som skapar möjligheter för en genomgående gata. Vid fullt utbyggd allmän plats beräknas driftskostnaden för kommunen öka med 0,55 miljoner kronor i driftkostnad per år och kapitaltjänstkostnaden är 2,3 miljoner kronor (år 1). Planarbetet bekostas av exploitören. Exploitören ska vidare ersätta Nacka kommun för de faktiska kostnader kommunen får i samband med projektets genomförande vilket innefattar kontroll, besiktning och interna administrationskostnader. Preliminär plankostnad för tillkommande bostäder och lokaler i bottenvåning är 278 kr/m². Preliminär plankostnad för tillkommande verksamheter är 232 kr/m².

Planförslaget bedöms vara förenligt med översiktsplan för Nacka kommun och detaljplaneprogrammet för Centrala Nacka. En rimlig avvägning har gjorts mellan bostadsbebyggelse och naturvärden då en stor del av resterande Ryssbergen avsätts som naturreservat och förslaget utnyttjar marken effektivt och många bostäder och verksamheter inryms. Sammantaget bedöms att en rimlig avvägning gjorts mellan enskilda och allmänna intressen samt mellan motstående allmänna intressen. Planförslaget bedöms därmed kunna antas.

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag från kommunstyrelsen den 14 februari 2022, § 55

Tjänsteskrivelse från enheten för strategisk stadsutveckling, daterad den 27 januari 2022

Bilaga 1 Tjänsteskrivelse och protokollsutdrag, tillstyrkan, miljö- och stadsbyggnadsnämnden 2022-01-26

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

21 februari 2022

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige

- Bilaga 2 Tjänsteskrivelse och protokollsutdrag, informationsärende, kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott 2022-01-18
- Bilaga 3 Plankarta
- Bilaga 4 Planbeskrivning
- Bilaga 5 Miljökonsekvensbeskrivning
- Bilaga 6 Samrådsredogörelse
- Bilaga 7 Granskningsutlåtande
- Bilaga 8 Gestaltningprogram kvartersmark
- Bilaga 9 Gestaltningprogram allmän platsmark
- Bilaga 10 Illustrationsplan

Yrkanden

Hans Peters (C) yrkade, med instämmande av Peter Zethraeus (M), Helena Westerling (S), Gunilla Grudevall-Steen (L) och Anders Tiger (KD), bifall till kommunstyrelsens förslag.

Rolf Wasteson (V) yrkade, med instämmande av Sidney Holm (MP) och Tomas Ottosson (V), att detaljplaneförslaget avslås, att planarbetet avseende området i Ryssbergen avslutas samt att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att inkludera området i naturreservatet Ryssbergen.

Mikael Carlsson (NL) yrkade, med instämmande av Esa Örmä (SD), att kommunstyrelsens förslag skulle avslås.

Beslutsgång

Ordföranden ställde kommunstyrelsens förslag mot avslag och fann att kommunfullmäktige hade beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Votering begärdes och verkställdes. Följande voteringsproposition godkändes: ”Den som bifaller kommunstyrelsens förslag röstar ja, den det ej vill röstar nej. Vinner nej har kommunfullmäktige beslutat att avslå kommunstyrelsens förslag.”

Vid voteringen avgavs 42 ja-röster och 18 nej-röster. 1 ledamot avstod från att rösta. Ordföranden konstaterade att kommunfullmäktige därmed hade bifallit kommunstyrelsens förslag.

Vid voteringen avgavs röster enligt bilaga.

- Voteringslista 3

Därmed föll övriga yrkanden från Rolf Wasteson.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Reservationer

Christina Ståldal reserverade sig mot beslutet för Nackalistan och angav följande.

”Nackalistan har sedan före senaste valet 2018 motsatt sig tänkt byggnation och exploatering av det värdefulla Ryssbergsområdet. Den inställningen kvarstår och vi yrkar avslag mot planen mot bakgrund av tre huvudinriktningar.

Den förlust av artrikedom som exploateringen utgör kan inga åtgärder ersätta. Bristen på arter klassas i en artikel i Dagens Nyheter som den tredje största risken för klimatet under en treårsperiod bland alla övriga risker. Nackalistan har yrkat avslag och reserverat oss mot gällande förslag till beslut.”

Esa Örmä reserverade sig mot beslutet för Sverigedemokraterna och angav följande.

”Tyvärr ser en lång kamp för ett grönt Nacka, grönt även på den tätbefolkade västra Sicklaön, nu ut att gå mot sitt slut, i alla fall vad det gäller Ryssbergen. Många goda argument har under åren lyfts fram för ett avbrytande av jätteprojektet, och ett skapande av naturreservat i hela området i stället. Nackas styrande majoritet har inte låtit sig påverkas nämnvärt. Det gröna som blir kvar kan inte uppfylla det som Ryssbergen länge har varit, för Nackaborna och andra: att vara en grön lunga och en oas av natur nära Stockholms stadskärna.

Med detta är också en del av den kamp förlorad som handlar om att visa att Nacka kan fortsätta att vara grönt, och en kommun mellan storstad och skärgård, samtidigt som kommunen är fullt ut modern med moderna kommunikationer och faciliteter och även tätbebyggd på många platser. En grön kommun kan fungera, och ändå expandera med nya välbehövliga bostäder och lokaler – det som behövs är lite måttfullhet och eftertanke i fastighetspolitiken.

Sverigedemokraterna kommer för överskådlig framtid att vara en viktig del av kampen för ett Nacka som är såväl modernt som expansivt på rätt sätt – och som samtidigt fortsätter att vara ett grönt hem för Nackaborna.”

Lisskulla Zayane reserverade sig mot beslutet för Miljöpartiet och angav följande.

”Miljöpartiet vill inte se någon ny bebyggelse i Ryssbergen över huvud taget och vi är starkt kritiska till detaljplanen för området, som dock inte har vunnit laga kraft ännu.

En exploatering här medför förlust av ovärderliga naturvärden, biologisk mångfald som aldrig kan återskapas, och innebär en förlust av flera viktiga ekosystemtjänster.

Området har ett stort värde som rekreations- och friluftsområde både för dagens närboende och alla nya nackabor som kommer flytta in i centrala Nacka under de kommande åren. Området används redan idag flitigt av över 3000 barn och ungdomar från skolorna i närområdet, både för teoretisk undervisning, praktiska tillämpningar och mer fysiska aktiviteter.

Nacka är idag en rik kommun, och stor del av rikedomen ligger i alla de fantastiska naturområden som finns i kommunen. Här har den stadsnära urskogslika naturen i Ryssbergen en särskild plats i alla naturvänners hjärta. Utan den delen av Ryssbergen den politiska majoriteten nu vill skövla, blir Nacka en fattigare kommun.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige

Rolf Wasteson reserverade sig mot beslutet för Vänsterpartiet och angav följande.

”Ryssbergen är ett unikt område i den bemärkelsen att det är en gammelskog som ligger direkt på randen till storstaden. Området har stora naturvärden med månghundraåriga träd och är viktigt för artskyddet och som spridningskorridor. Det har dessutom stort värde för friluftslivet särskilt för närboende. Nu ska där byggas några hundra bostäder i form av bostadsrätter och ett jättelikt hus för bilförsäljning mm. Absolut behöver vi bostäder i Nacka och Stockholmsregionen men dels framför allt i form av hyresbostäder med rimliga hyror som fler kan ha råd med. Men det betyder inte att vi får offra allt annat för det. En exploatering av området innebär att natur- och friluftsvärden för alltid utplånas. Påståendet att det tilltänkta naturreservatet på den resterade delen av Ryssbergen är tillräckligt för att skydda ovan nämnda värden är så klart helt tagna ur luften. Alla miljökonsekvensbeskrivningar och utlåtanden från kunniga parter visar på att området är oersättligt.

Fastighetsägarens önskemål om att kunna exploatera och göra ekonomisk vinst på detta är inte ett rimligt motargument. Att vara ägare av en fastighet innebär inte en självklar rätt att exploatera området för att tjäna pengar på det. Plan- och bygglagen anger att intressena ska avvägas och som i det här fallet innebär det att kommunen kan vägra att ta fram en detaljplan för exploatering. Dessutom är det ju så att om området inte exploateras, och det kan Nacka kommun alltså genom sitt planmonopol förhindra, så är dess ekonomiska värde obefintligt.

Vårt att notera är också att det planeras för drivmedelsförsäljning i planområdet vilket får oss att undra över vilket samhälle som Nackakommun planerar för till 2030 och framåt. Behovet av nya stationer för drivmedelsförsäljning kommer då vara borta och det kommer vara laddinfrastruktur för elfordon som kommer efterfrågas. Bensinmackar kommer därefter besökas på Tekniska museet.”

Protokollsanteckningar

Peter Zethraeus lät anteckna följande till protokollet för Moderaterna.

”Ryssbergen är ett fantastiskt område, orörd gammelskog med naturvärden i klass med Tyresta Nationalpark. Den politiska ambitionen har sedan länge varit att rädda området för framtiden. När det som här gäller privatägd mark, är en sådan ambition inte helt okomplicerad.

För oss handlar inte frågan om att Ryssbergen ska räddas för framtiden, utan om hur marken ska räddas.

Vi är helt transparenta med att vi släpper fram en detaljplan som bebygger 17% av området i bullerstört läge, och att vi därigenom skapar möjligheten att här och nu rädda 83% av området som Naturreservat och naturmark för framtiden. Den möjligheten bör vi ta.

Politik handlar om att finna kompromisser och att landa i bra avvägda lösningar.

Det är enkelt att som huvudparten av oppositionen stå på barrikaden och ropa att hela Ryssbergen ska vara naturreservat. Men ingen av dem har förklarat hur det ska gå till.

Att instifta naturreservat i strid med markägarens vilja är en komplicerad och oviss process.

Att hänvisa till planmonopolet är inte att lösa ut frågan, det är att skjuta den på framtiden och förlita sig på framtida majoriteter.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

21 februari 2022

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige

Vi Moderater står upp för Nackas gröna värden. Bara i år instiftar vi naturreservat, inklusive Ryssbergen, om 260 hektar, en yta stor som halva Södermalm. Nackaborna är också de kommuninnevånare i Sverige som har närmast till skyddad natur, i snitt 600 meter. Vår vision är att halva Nacka ska vara grönt.”

Hans Peters lät anteckna följande till protokollet för Centerpartiet.

”Det är glädjande att vi nu närmar som slutet på den långa process som nu leder fram till att Ryssbergen blir naturreservat. Det ser vi som en stor framgång och vi anser också att kompromissen mellan bevarande och ny bebyggelse är acceptabel. Det är förvisso beklagligt att den nya markägaren som nyligen köpt den bit mark som ligger mot Svindersviken motsätter sig bildandet av reservatet på sin mark, men kommunen kommer ändå att gå vidare med reservatsbildningen. Antingen förvärvar kommunen den marken eller så kommer kommunen åberopa intrångsersättning vilket markägaren inte kan motsätta sig”

Gunilla Grudevall-Steen lät anteckna följande till protokollet för Liberalerna.

”Liberalerna ställer sig bakom bildandet av Ryssbergens naturreservat och den nya bebyggelsen i Ryssbergen. Liberalerna har varit drivande i bildandet av naturreservatet och har varit tydliga med att det ska ske samtidigt som planerna för bostäder antas. Ingen byggnation utan naturreservat.”

Anders Tiger lät anteckna följande till protokollet för Kristdemokraterna.

”Vi gläds inte över att natur byggs bort på några procent av Ryssbergens yta. Det vi gläds över, vad gäller det här projektet, är följande:

- att projektet bidrar till Nackas stora miljöinsatsning – tunnelbanan. Kanske den största miljöinsatsningen i Nacka någonsin
- att 80 procent av området Ryssbergen får ett mycket starkt skydd, att det under överskådlig tid förblir naturområde och väldigt svårt att i ett senare skede exploatera
- att vi får till bostäder till människor som lider av bostadsbristen i Stockholmsområdet
- att naturinventering och planering av projektet gjorts så omfattande och noggrant, att de 80 procent som skyddas får ett genomtänkt och gott skydd
- att vi får fler arbetstillfällen i Nacka genom en byggnad som samtidigt ger naturområdet bakom, och de nya bostäderna, ett bra bullerskydd.

Vi menar att det är stora och bestående värden som skapas genom detta beslut.”

Helena Westerling lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna.

”Vi står inför stora utmaningar i att förtäta och utveckla Nacka. Tunnelbaneutbyggnaden innebär att 13 500 bostäder ska byggas. Det är i den kontexten som vi tar ställning för liggande förslag.

För att skapa ett levande Nacka, och inte bara en sovstad, krävs det mer än att vi bygger bostäder.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige

Vi Socialdemokrater vill utveckla Nacka till en plats där det ska vara möjligt att inte bara bo, utan också där möjlighet finns för arbete, fritid, kultur, idrott och annat som ger god livskvalité.

Inte minst behövs också plats för välfärdstjänster. För att klara detta behöver prioriteringar göras.

När det gäller Ryssbergen kan vi, samtidigt som det skapas förutsättningar för verksamheter, arbetsplatser och nya bostäder (som dessutom kommer fungera som skyddsbarriär)

säkerställa att den större delen av Ryssbergens unika natur kan bevaras och säkras för framtiden i och med att det bildas ett naturreservat.

Men, det finns enligt oss socialdemokrater en väsentlig brist i förslaget till detaljplan, och det är en fråga som vi tyvärr ofta behöver ta upp, bristen på barnens förutsättningar till en tillräcklig yta för utevistelse och lek. Vi är starkt kritiska till att det inte tas hänsyn till barnens behov.

Förhoppningsvis kan detta bli ett medskick och uppmaning till kommande exploatörer och byggherrar att trots detaljplanens begränsningar hitta bästa tänkbara lösning för barnen.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.